

Психологія праці з основами інженерної психології

- Праця - процес, в якому людина за допомогою своєї діяльності опосередковує, регулює і контролює обмін речовин між собою та природою. Праця є свідомою діяльністю людей, що направлена на створення матеріальних та духовних благ, необхідних для задоволення потреб суспільства та особистості.

Основними рисами праці людини прийнято рахувати :

- 1) її опосередковану роль в процесі обміну речовин між людиною і природою;
- 2) її доцільність;
- 3) значення ідеального уявлення про результат, який передує трудовому акту;
- 4) активізацію всіх пізнавальних процесів (відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уява) у плануванні та здійсненні трудової діяльності.

- Об'єктом психології праці є праця як соціальна активність людини в якості суб'єкта трудової діяльності.
- Предмет психології праці – процеси, психологічні фактори й закономірності, породжені трудовою діяльністю людини, її розвитком і функціонуванням у якості індивіда, суб'єкта та особистості.

- Головна ціль психології праці – гуманізація трудової діяльності працівника та підвищення її продуктивності. Гуманізація означає підвищення рівня змістовності праці в умовах її спеціалізації, створення умов для різнобічного розвитку особистості у праці, зокрема її здібностей, для самоактуалізації творчого потенціалу особистості і, разом з тим – профілактику перевтоми та професійних захворювань, попередження виробничого травматизму і професійної деформації особистості.

Інженерна психологія — розділ психології, в якому досліджується взаємодія людини та технічних пристроїв.

- Основними завданнями інженерної психології є дослідження процесів прийому, переробки та збереження інформації людиною, які здійснюються при проектуванні технічних пристроїв та управлінні ними. Розробки в галузі інженерної психології ведуться за такими напрямками:
- вивчення структури діяльності оператора, її психофізіологічних і психологічних аспектів;
- інженерно-психологічне проектування; психологічне забезпечення наукової організації праці;
- професійний добір та навчання кадрів.

Основні проблеми інженерної психології

- аналіз задач людини в системах управління, розподіл функцій між людиною і автоматичними пристроями, зокрема комп'ютерами.
- дослідження спільної діяльності операторів, процесів спілкування та інформаційної взаємодії між ними;
- аналіз психологічної структури діяльності оператора;
- дослідження факторів, що впливають на ефективність, якість, точність, швидкість, надійність дій операторів;

Основні проблеми інженерної психології

- дослідження процесів прийому людиною інформації, вивчення сенсорного «входу» людини;
- аналіз процесів переробки інформації людиною, її зберігання та прийняття рішення, психологічних механізмів регуляції діяльності операторів;
- дослідження процесів формування команд та виконання керуючих дій людиною, характеристик його мовного та моторного «виходу»;